Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U001841

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 20-05-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мазур Юрій Мирославович

2. Yurii M. Mazur

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0117-4577

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 073

Назва наукової спеціальності: Менеджмент

Галузь / галузі знань: управління та адміністрування

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Менеджмент

Дата захисту: 26-06-2026

Спеціальність за освітою: Будівництво та цивільна інженерія

Місце роботи здобувача: Організація відсутня

Код за ЄДРПОУ: 00000000

Місцезнаходження: ------, Київ, 00000, Україна

Форма власності: Змішана

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 13911

Повне найменування юридичної особи: Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

Код за ЄДРПОУ: 02070855

Місцезнаходження: вул. Карпатська, Івано-Франківськ, 76019, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

Код за ЄДРПОУ: 02070855

Місцезнаходження: вул. Карпатська, Івано-Франківськ, 76019, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06.39.41, 06.54.51, 06.81, 06.81.12

Тема дисертації:

1. Управління цифровою трансформацією бізнес-середовища на основі інтелектуальних технологій

2. Managing Digital Transformation of the Business Environment Based on Intelligent Technologies

Реферат/анотація:

1. Актуальність роботи. Сучасний етап розвитку бізнес-середовища характеризується принциповою зміною контексту управлінської діяльності: інтелектуальні технології стали доступними для підприємств усіх масштабів. Керівник тепер координує не лише людей, а й інтелектуальні системи, що виконують автоматизований вибір дій у межах визначених людиною правил, а кожен працівник стає менеджером свого інтелектуального помічника. Основна перешкода трансформації перебуває не у технологічній, а в управлінській площині: керівники часто обмежуються декларативним використанням технологій, не розпізнаючи управлінський характер завдання, що особливо гостро проявляється у малому та середньому бізнесі. Для українського бізнес-середовища повномасштабна воєнна агресія, кадровий дефіцит та структурна економічна невизначеність переводять інтеграцію інтелектуальних технологій у категорію умови виживання підприємства, що посилює потребу в цілісному управлінському інструментарії. Метою

дослідження є поглиблення теоретико-методичних засад та розроблення управлінського інструментарію цифрової трансформації бізнес-середовища на основі інтелектуальних технологій, що забезпечує проактивну трансформацію підприємства зі збереженням управлінського контролю та кадрового потенціалу. Об'єктом дослідження є процеси управління цифровою трансформацією бізнес-середовища на основі інтелектуальних технологій; предметом – сукупність теоретичних основ, науково-методичних положень та організаційно-практичних рекомендацій щодо такого управління. У теоретичній частині побудовано класифікацію організаційної зрілості підприємства з трьома етапами (базова цифровізація, автоматизація за правилами, трансформація на основі інтелектуальних технологій) та шістьма рівнями за критерієм режиму прийняття рішень; запропоновано авторське визначення трансформації як керованого менеджером процесу системної реконфігурації управлінської діяльності зі збереженням за людиною позиції стратегічного суб'єкта; встановлено парадокс масштабу – закономірність пропорційного зростання управлінської складності за зростання операційної ефективності; систематизовано когнітивні та системні ризики інтеграції, за яких інтелектуальний інструмент залежно від режиму взаємодії здатен підсилювати рішення менеджера або знижувати рівень професійних компетенцій; сформульовано принцип асиметричної автономії, за яким інтелектуальний інструмент має виконавчу автономію в межах делегованих функцій за збереження повного контролю керівника над стратегічними параметрами; визначено цільову форму – підприємство з пріоритетом інтелектуальних технологій. У емпіричній частині на основі пілотного обстеження 11 суб'єктів господарювання та поглибленого аналізу 5 з них методом множинного кейс-стаді діагностовано структурний розрив між декларативним та реальним впровадженням інтелектуальних технологій, зумовлений якістю управлінських рішень, а не технологічною доступністю; підтверджено парадокс масштабу та виявлено стелю автоматизації, за якою кількісне нарощування інтелектуальних інструментів не компенсує якісний дефіцит управлінського контролю; систематизовано трирівневу типологію бар'єрів трансформації – ресурсних, організаційно-управлінських, соціо-психологічних – з регуляторною невизначеністю як наскрізним чинником. У прикладній частині розроблено: тришарову соціотехнічну архітектуру з інтелектуальним ядром (управлінський рівень, виконавчий «цифровий штат», рівень даних), що забезпечує наскрізний контроль людини на кожному рівні ієрархії; чотирифазну модель трансформації управлінської діяльності (M2AIAM) з механізмом керованої регресії та авторським коефіцієнтом ручного втручання (HOR) як показником якості управлінського контролю; науково-методичний підхід на основі концепції універсального AI-менеджменту (UAIM) із чотиридоменною моделлю компетенцій та механізмом перекваліфікації персоналу (RPM), що дає змогу здійснювати трансформацію за повного збереження кадрового складу; алгоритм масштабування (Smart Scaling DSS) як циклічну систему підтримки рішень, що інтегрує ризик-зважену модель сукупної вартості володіння, критерії готовності та механізми передачі контролю менеджеру; методику клонування бізнес-поведінки (BBC) на основі реальних рішень менеджера без потреби у великих даних; функцію управління взаємодією з регуляторним середовищем (GR-менеджмент). Апробацію основного інструментарію здійснено на підприємстві сфери зовнішньоекономічних послуг, де повний цикл трансформації забезпечив істотне зниження коефіцієнта ручного втручання та прискорення першого контакту з клієнтом зі збереженням кадрового складу. Окремі компоненти інструментарію апробовано у медичному центрі, торговельній мережі, бізнес-асоціації, громадській організації підтримки підприємництва та в навчальному процесі ІФНТУНГ. Одержані результати можуть бути застосовані підприємствами різних видів і форм власності, закладами вищої освіти у підготовці менеджерів та регуляторними органами при формуванні політики у сфері інтелектуальних технологій.

2. Relevance of the research. The current stage of business environment development is characterized by a fundamental change in the context of managerial activity: intelligent technologies have become accessible to enterprises of all scales. Managers now coordinate not only people but also intelligent systems that perform automated selection of actions within rules and constraints defined by humans, while every employee becomes the manager of their own intelligent assistant. The principal obstacle is managerial, not technological: managers often confine themselves to declarative use of technologies, failing to recognize the managerial nature of the task, which is particularly acute in small and medium-sized businesses. For the Ukrainian business environment, the full-scale

war, personnel shortages, and structural economic uncertainty reposition the integration of intelligent technologies into a condition of enterprise survival, intensifying the need for an integrated managerial toolkit. The aim of the research is to deepen the theoretical and methodological foundations and develop a managerial toolkit for digital transformation of the business environment based on intelligent technologies, ensuring proactive transformation of the enterprise with preservation of managerial control and human capital. The object is the processes of managing digital transformation of the business environment based on intelligent technologies; the subject is the set of theoretical foundations, scientific-methodological provisions, and organizational-practical recommendations for such management. In the theoretical part, a classification of organizational maturity has been developed comprising three stages (basic digitalization, rule-based automation, intelligent-technology transformation) and six levels distinguished by the decision-making mode; transformation based on intelligent technologies has been defined as a manager-driven process of systemic reconfiguration of managerial activity with the human retained as the strategic subject; the scale paradox has been established as the proportional growth of managerial complexity alongside operational efficiency; cognitive and systemic integration risks have been systematized, under which the intelligent tool may either enhance the manager's decisions or erode professional competencies depending on the mode of interaction; the principle of asymmetric autonomy has been formulated (executive autonomy within delegated functions and full managerial control over strategic parameters); the target form has been defined as an intelligent-technologies-priority enterprise. In the empirical part, based on a pilot study of 11 enterprises and an in-depth multiple case-study analysis of 5, a structural gap between declarative and real adoption of intelligent technologies has been diagnosed, driven by the quality of managerial decisions rather than by technological accessibility; the scale paradox and the automation ceiling have been confirmed, beyond which quantitative scaling fails to compensate for the qualitative deficit of managerial control; a three-tier typology of transformation barriers — resource, organizational-managerial, and socio-psychological — has been systematized, with regulatory uncertainty as a cross-cutting factor. In the applied part, the following have been developed: a three-layer socio-technical architecture with an intelligent core (managerial layer, executive "digital workforce", data layer) ensuring end-to-end human control at each level of the hierarchy; a four-phase managerial transformation model (M2AIAM) with a controlled regression mechanism and the authorial Human Override Ratio (HOR) as a measure of managerial control quality; a scientific-methodological approach based on the concept of Universal AI Management (UAIM) with a four-domain competency model and a Reskilling Pipeline Management (RPM) mechanism, enabling transformation while preserving personnel; a Smart Scaling DSS as a cyclic decision-support system integrating a risk-weighted total-cost-of-ownership model, readiness criteria, and mechanisms for returning control to the manager; a Business Behavior Cloning (BBC) methodology drawing on the manager's real decisions without big data; and a GR-management function for handling interaction with the regulatory environment. The core toolkit was approbated at a foreign-trade services enterprise, where the full transformation cycle produced a substantial reduction of the manual-override coefficient and acceleration of first client contact while preserving the workforce. Individual components were approbated in a medical center, a retail chain, a business association, a public organization supporting entrepreneurship, and in the educational process of IFNTUOG. The results may be applied by enterprises of various forms of ownership, by higher education institutions in training managers, and by regulators shaping policy in the field of intelligent technologies.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Розвиток сучасних інформаційних, комунікаційних технологій, робототехніки

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Кісь Г. Р., Кондрин М. Б., Мазур Ю. М. Утримання талантів у стартапах: особливості та практичні інструменти. Scientific Bulletin of Ivano-Frankivsk National Technical University of Oil and Gas (Series: Economics and Management in the Oil and Gas Industry). 2023. № 2 (28). С. 143–152. DOI: 10.31471/2409-0948-2023-2(28)-143-152. URL: https://www.eung.nung.edu.ua/index.php/ecom/article/view/600
- Мазур Ю. М., Кісь Г. Р., Пукаляк В. Г. Вплив цифрової трансформації на залученість та мотивацію працівників. Наукові інновації та передові технології. 2024. № 7(35). С. 286–297. DOI: 10.52058/2786-5274-2024-7(35)-286-297. URL: https://perspectives.pp.ua/index.php/nauka/article/view/12946
- Mazur Yurii. Advantages and disadvantages of business processes. Scientific problems and options for their solution : materials of the IX International Scientific and Practical Conference (Bucharest, Romania, February 7–9, 2024). Bucharest : International Scientific Unity, 2024. P. 146–148. URL: https://isu-conference.com
- Мазур Ю. Адаптація бізнес-середовища України для розвитку AI-технологій та digitally native стартапів відповідно до європейських практик. Публічне управління та адміністрування в Україні: євроінтеграційний поступ : збірник матеріалів II-ї Всеукраїнської науково-практичної конференції (Івано-Франківськ, 30 травня 2025 р.). Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2025. С. 535–538. URL: https://nung.edu.ua/sites/default/files/2025-06/%D0%97%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA_%D1%82%D0%B5%D0%B7_%D0%86%D0%A4%
- Мазур Ю. М., Кісь С. Я. Управління цифровими трансформаціями як необхідна умова розвитку бізнес-середовища підприємства. Basics of learning the latest theories and methods : proceedings of the IX International Scientific and Practical Conference (Boston, USA, March 07–10, 2023). Boston : International Science Group, 2023. С. 162–164. URL: https://isg-konf.com/basics-of-learning-the-latest-theories-and-methods/
- Мазур Ю. М., Кісь С. Я. Залучення та мотивація персоналу до участі в цифрових трансформаціях. Актуальні проблеми менеджменту в умовах сучасних викликів : матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Івано-Франківськ, 3–4 квіт. 2024 р.). Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2024. С. 26–28. URL: https://nung.edu.ua/sites/default/files/2024-05/%D0%97%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%84%D0%B
- Андрусів У. Я., Мазур Ю. М. Управління цифровою трансформацією бізнес-процесів підприємства. Успіхи і досягнення у науці. 2025. № 4(14). С. 295–307. DOI: 10.52058/3041-1254-2025-4(14)-295-307. URL: https://perspectives.pp.ua/index.php/sas/article/view/22921
- Сімків Л. Є., Мазур Ю. М. Трансформація інноваційного середовища в умовах цифровізації: ретроспективний аналіз та сучасні тенденції. Інфраструктура ринку. 2025. Вип. 83. С. 40–44. DOI: 10.32782/infrastruct83-7. URL: http://market-infr.od.ua/journals/2025/83_2025/9.pdf

Наукова (науково-технічна) продукція: технології; методи, теорії, гіпотези; методичні документи; аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість: створення принципово нової продукції (матеріалів, технологій тощо) для забезпечення експортного потенціалу та заміщенню імпорту; збільшення обсягів виробництва; підвищення продуктивності праці; підвищення автоматизації виробничих процесів

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0120U103912 0123U104471

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кісь Святослав Ярославович

2. Svyatoslav Kis

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9426-0951

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

Код за ЄДРПОУ: 02070855

Місцезнаходження: вул. Карпатська, Івано-Франківськ, 76019, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чукурна Олена Павлівна

2. Olena P. Chukurna

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9285-7068

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний університет інтелектуальних технологій і зв'язку

Код за ЄДРПОУ: 43997335

Місцезнаходження: вул. Кузнечна, Одеса, 65023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кіндрат Олена Василівна

2. Olena V. Kindrat

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0820-2806

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького

Код за ЄДРПОУ: 00492990

Місцезнаходження: вул. Пекарська, Львів, 79010, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Побігун Сергій Андрійович

2. Serhii A. Pobihun

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2809-3312

Додаткова інформація: https://scholar.google.com.ua/citations?user=yA8N8SQAAAAJ&hl=uk; http://www.scopus.com/inward/authorDetails.url?authorID=57217103556&partnerID=MN8TOARS

Повне найменування юридичної особи: Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

Код за ЄДРПОУ: 02070855

Місцезнаходження: вул. Карпатська, Івано-Франківськ, 76019, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кочкодан Володимир Богданович

2. Volodymyr B. Kochkodan

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5962-9741

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

Код за ЄДРПОУ: 02070855

Місцезнаходження: вул. Карпатська, Івано-Франківськ, 76019, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Полянська Алла Степанівна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Полянська Алла Степанівна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Мазур Юрій Мирославович
Реєстратор	Юрченко Тетяна Анатоліївна
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна